

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет аудіовізуального мистецтва**

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА

**програма та навчально-методичні матеріали до курсу
для здобувачів вищої освіти першого бакалаврського рівня
спеціальності 021 “Аудіовізуальне мистецтво та виробництво”**

Харків, 2022

УДК 174:075.2

П 84

Друкується за рішенням науково-методичної ради Харківської державної академії культури
(протокол № 1 від 31 серпня 2022 року)

Рецензенти:

В. Лисенкова, доктор філософських наук, доцент ХДАК
Ю. Коваленко, кандидат мистецтвознавства, доцент ХДАК

Укладач:

І. Коваленко, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент ХДАК

П 84 Професійна етика : прогн та навч.-метод. матеріали до курсу для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр.) рівня, спец. 021 “Аудіовізуальне мистецтво та виробництво”. Харків. держ. акад. культури ; [уклад. І. Коваленко]. Харків : ХДАК, 2022. 16 с.

Навчальний курс “Професійна етика” є однією із дисциплін за вибором для підготовки бакалаврів зі спеціальності 021 “Аудіовізуальне мистецтво та виробництво” та розробленим відповідно до змісту освітньої програми “Журналістика” з урахуванням практикоорієнтованості й вимог медіаіндустрії. Курс покликаний сформувати уявлення про специфіку етики журналіста як визначальної умови формування всебічно розвинутого професіонала своєї справи. Для студентів, викладачів, аспірантів, слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 174:075.2](073.034)

© Харківська державна академія культури, 2022 р.

© Коваленко І. П., 2022 р.

Програма навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів відповідних ECTS:	Галузь знань: «02». «Культура і мистецтво»	Вибіркова
	Спеціальність: «021» – «аудіовізуальне мистецтво та виробництво»»	Рік підготовки 3-й
	Освітня програма:	Семестр 6-й
Лекції 10		
Загальна кількість годин – 90	Ступінь: бакалавр	Практичні заняття 20
Тижневих годин: аудиторних –32 самостійної роботи – 58		Самостійна робота 58
		Вид контролю: залік 2 Залік 6-й семестр

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить – для денної форми навчання — 40/80.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування системи знань професійної моральної культури журналіста, який зобов'язаний дотримуватися вимог журналістської етики, свідомо формувати моральну культуру соціуму через ЗМІ й робити правильний моральний вибір у професійній діяльності.

Предмет курсу полягає в тому, щоб дати системні знання демократичних ціннісно-етичних орієнтирів, етичних вимог, закріплених у міжнародних, національних, корпоративних нормативних документах з журналістської етики, сформувати моральну свідомість журналістів, виробити навички дотримання професійних етичних вимог, виробити вміння врегульовувати моральні проблеми в професійній діяльності, а також підвищити моральну культуру майбутніх журналістів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен сформувати наступні **загальні та фахові компетентності:**

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК02. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК08. Здатність працювати у команді.

ЗК09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК01. Високий рівень виконавської майстерності.

ФК02. Здатність створювати та реалізувати власні художні концепції у творчо-виробничій діяльності.

ФК03. Здатність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компоувати, цілеспрямовано формувати і використовувати інформаційний, виразний, образний рівні аудіовізуального твору.

ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність із застосуванням сучасних досягнень теорії та методології аудіовізуального мистецтва та виробництва з урахуванням широкого пектру міждисциплінарних зв'язків.

ФК07. Здатність інтерпретувати художній образ аудіовізуальними засобами.

ФК08. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК09. Здатність здійснювати ділову комунікацію.

ФК10. Здатність здійснювати редакторсько-сценарну / продюсерську/ режисерську операторську / звукорежисерську діяльність в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК12. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології кінознавчої, творчо-виробничої діяльності.

Навчальна дисципліна передбачає формування наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1. Володіти методами та прийомами редакторсько-сценарної/ продюсерської/ режисерської/ операторської/ звукорежисерської творчо-виробничої діяльності при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.

ПРН 2. Володіти методами та навичками роботи з монтажною технікою та програмним забезпеченням.

ПРН 3. Володіти методами та навичками роботи зі знімальною та освітлювальною технікою та обладнанням.

ПРН 4. Володіти методами та навичками роботи зі звукозаписувальною та звуковідтворювальною технікою та обладнанням.

ПРН 5. Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.

- ПРН 7. Забезпечувати виразність при втіленні авторського задуму аудіовізуального твору.
- ПРН 8. Забезпечувати підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи створення (виробництва) аудіовізуальних творів різних видів, жанрів, стилів.
- ПРН 9. Планувати і організовувати роботу колективу для виконання професійних завдань.
- ПРН 10. Оформлювати виробничу документацію (заявка, календарно-постановочний план, кошторис тощо).
- ПРН 13. Виявляти високий рівень мовленнєвої культури, артистизм
- ПРН 15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).
- ПРН 16. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно письмово.
- ПРН 17. Збирати, оцінювати, аналізувати та обробляти інформацію з використанням сучасних інформаційних технологій та спеціалізованого програмного забезпечення.

Згідно з програмними результатами вивчення дисципліни, студент:

1. Володіє культурою мислення, аналізує та обробляє інформацію, встановлює зв'язки зі вже набутими знаннями.
2. Володіє державною мовою України, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне), дотримуватись основних правил оформлення документації.
3. Володіє іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально- побутовій та професійній сферах, перекладати фахові тексти зі словником.
4. Усвідомлює колективну природу творення, необхідність взаємодії зі співтворцями та творчо-виробничими виконавцями на шляху від задуму до практичної його реалізації. Демонструє здатність осмислення, аналізу та критичного ставлення до власних та колективних ідей.
5. Чітко уявляє компонентний склад аудіовізуального твору, розуміє природу, характеристики і властивості кожного з них, можливості взаємодії.
6. Виявляє пошукову активність у ситуації, що вимагає вирішення, збирає факти, аналізує, моделює майбутні результати.
7. Тлумачить слово як складову аудіовізуального образу. Усвідомлює суть та функції словесної дії. Володіє знаннями фонетичних, орфоепічних, лексичних, граматичних, семантичних та стилістичних норм української мови. Вміє виявити та відкоригувати помилки в усній та письмовій мові. Використовує в професійній діяльності палітру різноманітних мовних засобів виразності. Володіє навичками органічного поєднання слова з контекстом аудіовізуального твору.
8. Вміє розробити концепцію аудіовізуального твору, формулює основні цілі та методи їх досягнення. Чітко і грамотно доносить задум, здатен передбачити способи реалізації, аналізує їх варіанти та обирає оптимальний. Тлумачить екранний твір не тільки як художньо-інформаційний продукт, а й як комерційний проект. Визначає конкурентну здатність творчого проекту та потенційну аудиторію. Здійснює планування творчого процесу, враховуючи технологічні та технічні особливості. Визначає на основі аналізу творчого процесу найбільш адекватні методи роботи. Оцінювання знань здійснюється за 100-ю рейтинговою шкалою.

Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання заліку, участь у практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, презентації результатів виконаних завдань з практичної роботи.

Оцінювання знань здійснюється за 100-ю рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання заліку, участь у практичних заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, презентації результатів виконаних завдань з практичної роботи.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Критерії оцінювання
90 – 100	A	відмінно	Студент засвоїв всі теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Виконав всі творчі завдання, володіє основами аудіовізуального виробництва. У створених відео роботах демонструє здатність мислити подіями, відчуває логічну побудову твору та вміє спілкуватися з глядачем. Опанував законодавчу базу с професійної етики журналіста. І сам є носієм етичних рис і правил.
82-89	B	добре	Студент засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Виконав всі творчі завдання, володіє основами аудіовізуального виробництва, але не володіє повним комплексом навичок виробництва. Здатний підготувати відео роботу, але не відображає інформацію у повному обсязі. Опанував законодавчу базу з професійної етики. Але сам ще не набув в достатній мірі необхідних рис.
74-81	C		Студент не достатньою мірою засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Недосконало володіє основами аудіовізуального виробництва. Виконав всі творчі завдання, володіє основами аудіовізуального виробництва, але не володіє повним комплексом етичних норм та правил. Не має навичок етичного відображення інформації у повному обсязі.

64-73	D		Студент погано засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Не володіє етичними нормами . Не знає законодавчої бази.
60-63	E	задовільно	Студент погано засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Не володіє технікою створення аудіовізуального твору у повному обсязі. Виконує відео роботи, але не працює над якістю подання інформації. Етичними і моральними нормами володіє погано.
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент не засвоїв теми та практичні завдання, передбачені програмою дисципліни. Не володіє етичними нормами. Не знає законодавчої бази.
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент не відвідував занять з неповажних причин, та не засвоїв жодної з тем, передбачених програмою.

Методами демонстрування результатів навчання є презентація та публічне обговорення моральних якостей журналіста, конспект за темами курсу, участь у науково-практичних конференціях, відповіді на питання контрольних робіт, оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми.

Види контролю:

1)поточний контроль – опитування, тестовий контроль, звіти за виконання практичних завдань, публічні покази семестрових робіт;
 підсумковий контроль – іспит (усні, письмові екзамени, диференційований залік).

Підсумкова форма контролю - залік.

Курс складає 15 тижнів теоретичної/практичної підготовки, має 3 розділи та 17 тем.

Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Актуальність, мета та функції журналістської моралі та етики.

Тема 1. Поняття етика та мораль.

Тема 2. Етапи становлення журналістської етики в системі наук на основі теоретичних праць.

Тема 3. Мета, функції професійної моралі журналіста.

Тема 4. Особливості й значення моральної культури ЗМІ.

Тема 5. Гострі моральні проблеми в ЗМІ: дифамація, компромат, жорстокість, насильство, скандали, „джинса” (замовний матеріал), чорний піар, ксенофобія, втручання в приватне життя.

Тема 6. Складові індивідуальної моральної культури журналіста.

Розділ 2. Нормативні джерела журналістської етики.

Тема 6. Аналіз основних нормативно-правових документів, у царині професійної етики журналістів. Типологія документів з журналістської етики.

Тема 7. Міжнародні документи з журналістської етики та їх принципи.

Тема 8. Українські кодекси з етики журналіста та міжнародні кодекси.

Тема 9. Національні документи з журналістської етики та їх вимоги. Правовий захист журналіста.

Тема 10. Корпоративні документи з журналістської етики та їх вимоги. Редакційні кодекси етики.

Розділ 3. Особливості дотримання етичних норм.

Тема 11. Мовленнєвий етикет журналіста.

Тема 12. Правила вербального етикету.

Тема 13. Етикетні правила для журналіста-мовця.

Тема 14. Етикет міміки і жестів журналіста.

Тема 15. Етикет вчинків, дій, поведінки у професійній діяльності журналіста.

Тема 16. Етичні норми для неформального спілкування. Види неформального спілкування журналістів.

Тема 17. Робота з інформацією з обмеженим доступом. Відповідальність журналіста за розповсюдження недостовірної інформації.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма									
	усього	у тому числі				усього аудиторних				
Л		пр	Інд	с р						
1	2	3	4	5	6	7				
Розділ 1. Актуальність, мета та функції журналістської моралі та етики										
Тема 1. Поняття етика та мораль		1	1		3		2			
Тема 2. Етапи становлення журналістської етики в системі наук на основі теоретичних праць		1	1		3		2			
Тема 3. Особливості та значення моральної культури ЗМІ			1		3		2			
Тема 4. Гострі моральні проблеми в ЗМІ			1		3		2			
Тема 5. Складові індивідуальної моральної культури журналіста.			1		3		2			
Усього		3	5		15		10			

Змістовний модуль2. Нормативні джерела журналіста

Тема 6. Аналіз основних нормативно-правових документів у царині етики журналіста Типологія документів з журналістської етики.		1	1		3		2					
Тема 7. Міжнародні документи з журналістської етики та їх принципи.		1	1		3		2					
Тема8. Українські кодекси з етики журналіста та міжнародні кодекси.			1		3		2					
Тема 9. Національні документи з жур етики та їх вимоги.. Правовий захист журналіста.		1	1		3		2					
Тема 10. Корпоративні документи з журналістської етики та їх вимоги.Редакційні кодекси етики.			1		3		2					
Усього		3	5		15		10					
Розділ 3. Особливості дотримання етичних норм												
Тема 11. Мовленевий етикет журналіста.			1		4		2					
Тема 12. Правила вербального етикету.		1	1		4		2					

Тема 13. Етикетні правила для журналіста-мовця.			1		4		2				
Тема 14. Етикет міміки і жестів журналіста.			1		4		2				
Тема 15. Етикет вчинків, дій, поведінки у професійній діяльності журналіста.		1	2		4		2				
Тема 16. Етичні норми для неформального спілкування. Види неформального спілкування журналістів.		1	2		4		1				
Тема 17. Робота з інформацією з обмеженим доступом. Відповідальність журналіста за розповсюдження недостовірної інформації.		1	2		4		1				
Усього		4	10		28		12				
Усього з курсу	90	10	20		58		32				

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Актуальність та значення журналістської моралі та етики	3
2.	Мета, функції професійної моралі журналіста	3
3.	Нормативні джерела журналістської етики	3
4.	Особливості дотримання етичних норм під час вербального або невербального спілкування	3
5.	Етичні особливості спілкування у неформальних умовах	4
6.	Інформаційні права журналіста	4
	Разом	20 год.

Методичні рекомендації для проведення самостійної роботи

Основними формами самостійної роботи студентів з курсу є:

- Опрацювання літератури з тем курсу;
- Складання конспектів;
- Перегляд та аналіз аудіовізуальних програм;
- Складання словників сучасних аудіовізуальних медійних термінів;

- Підготовка доповідей, повідомлень;
- Виконання практичних завдань ;
- Підготовка до заліку, іспиту.

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Актуальність та значення журналістської моралі та етики	10
2.	Мета, функції професійної моралі журналіста	10
3.	Нормативні джерела журналістської етики	10
4.	Особливості дотримання етичних норм під час вербального або невербального спілкування.	10
5.	Етичні особливості спілкування у неформальних умовах	9
6.	Інформаційні права журналіста	9
Всього		58

Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

При викладанні курсу застосовується низка методів, а саме: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладання, евристично-дослідницький метод.

Форми контролю

Письмове тестування, результати виконання практичної роботи та самостійної роботи, підсумковий контроль - іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Вид завдання	Кількість балів
Написання рефератів	10
Виконання практичного завдання	10
Написання лекційного матеріалу	10
Виконання самостійної роботи	10
Огляд кількох наймасштабніших проектів українських телеканалів які не дотримуються законів професійної етики, що стосуються соціальної проблематики	10
Приклади та аналіз відео різної екранної дії з приводу порушення етичних норм.	5
Приклади телепрограм де журналіст не порушує етичні норми.	5
Опрацювання основних нормативно-правових документів, що стосуються професійної етики журналіста	10
Моделювання різних журналістських ситуацій і шляхи виходу з них не порушуючи етичні норми	5
Приклади різних видів інтерв'ю де журналіст порушує етичні норми	5

Змоделювати образ професіонального журналіста яких не порушує етичні норми і при цьому має високий рейтинг ведучого телепрограм	10
Залік	10
Загалом	100

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Пакет навчально-методичного забезпечення (методичні матеріали до виконання практичних робіт та самостійної роботи).

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Мультимедійний проектор, ноутбук, монітор.

Рекомендована література

Основна

1. Журналістська етика : посібник для підготовки до державного іспиту / за ред. В. П. Мостового, В. В. Різуна. – Київ : ТзОВ «ЗН УА», 2014. – 224 с.
2. Кузнецова О.Д. Професійна етика журналіста : посібник / О.Д.Кузнецова. — Львів: ПАІС, 2007. - 246с.
3. Кузнецова О.Д. Журналістська етика. Онлайн журналістика
4. Практикум із журналістської етики : навч. посібник / під ред. проф. В. Ф. Іванова. – Київ : Видавець О.Зень, 2012. – 320 с
5. Саморегуляція в українських медіа: як це працює? Із досвіду роботи Комісії з журналістської етики: аналітично-довідковий збірник / за заг. ред. Л. Кузьменко, Л. Куш, О. Погорелова. – Київ : Комісія з журналістської етики, 2021. – 93 с. <https://cje.org.ua/library/samoregulyaciya-v-ukrayinskyh->

6. media-yak-ce-pracyuye-komisiya-z-zhurnalistykoyi-etyky/

Допоміжна

1. Аврамов Д.С. Професійна етика журналіста : підручник. Київ: Вид-во Київ.ун-та, 2008. С. 3-18.
2. Анисімов С.Ф. Про край необхідність етичної освіти студентів в університеті / С.Ф.Анісімов // Вістн. Київ. ун-та. Сер. Філософ. 1996. № 2. С. 67-68.
3. Блен Б. Етичні аспекти журналістики / Б.Блен // Міжнар. життя. 1993. № 10. С. 42–47.
4. Гор У. Органи саморегулювання // Збірник по саморегулюванню ЗМІ: питання і відповіді / Під ред. А. Улен, Дж. Сміта. Вена: [б.вид.], 2008. □ С. 37-50.
5. До дискусії про журналістську етику: збірник статей / За ред. І.О. Чемериса, Н.Л.Лігачової, Б.І.Глухівського. Київ : ІЕСП „Республіка”, 2002.
6. Лазутіна Г.В. Професійна етика журналіста : підручник / Лазутіна Г.В. – Київ, 2006. – 240 с.
7. Міжнародна федерація журналістів. Принципи доступу до інформації // Посібник з питань свободи вираження. Київ : [б.в.], 1999. С. 217-218.
8. Свобода вираження поглядів та свобода ЗМІ за міжнародним законодавством // Посібник з питань свободи вираження. Київ: [б.в.], 1999. С. 9-23.
9. Харасті М. Позитивні сторони саморегулювання ЗМІ // Шляхопровідник по саморегулюванню ЗМІ: питання та відповіді / під ред. А. Улен, Дж. Сміта. Вена: [б.вид.], 2008. С. 9-23.
10. Хлистун Г.Ю. Система саморегулювання преси в європейському регіоні // Публіцистика і політика // Зб. наук. пр. Вип. 3. – Київ : Київ. ун-т ім. Т.Шевченка, Інститут журналістики, 2012. – С. 74- 83.
11. Personnel Behaviour Management Through Social Communications / Olena Tkachenko , Iryna Zhylenko , Nataliya Poplavska, Olha Mitchuk, Halyna Kuzmenko, Viktoriya Zolyak // Vol. 39 No. 5 (2021): Special Issue: Innovation in the Economy and Society of the Digital Age

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://lib-hdak.in.ua> – сайт бібліотеки Харківської державної академії культури.
2. <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
4. www.gender.ru – науково-просвітницький портал.
5. www.gumer.info – електронна бібліотека з гуманітарних наук.
6. <http://freelib.in.ua> – безкоштовна електронна бібліотека.
7. <http://mediatopos.org> – Центр медіа комунікацій і візуальних досліджень ХНЦ ім. В. Н. Каразіна.
8. <https://scholar.google.com/> - Google академія.
9. <https://www.webofknowledge.com> - Web of Science.

Контрольні питання з дисципліни

1. Зміст поняття етика, мораль, моральність.
2. Функції моралі у суспільстві.
3. Регулятивна функція моралі. Роль звичаю у суспільних відносинах.
4. Поняття моральної свідомості. Моральна норма й моральні принципи як елементи моральної свідомості.
5. Основні категорії етики.
6. Категорія справедливості в етичних ученнях.
7. Гідність і честь людини як особливе моральне ставлення в системі етичних знань.
8. Совість (сумління) як вияв моральної самосвідомості
9. Виникнення журналістської етики.
10. Професійна мораль журналіста, її особливості та функції.
11. Предмет, об'єкт і структура журналістської етики.
12. Поняття моральної культури журналіста.
13. Професійні цінності журналіста.
14. Поняття професійного обов'язку.
15. Поняття професійна відповідальність, професійна совість у професійній діяльності журналіста.
16. Класифікація джерел журналістської етики: за "географією" поширення (міжнародні, національні, корпоративні); за рівнем узагальнення вимог (декларації, кодекси, хартії, канони, принципи).
17. Міжнародні документи з журналістської етики та їх принципи.
18. Аналіз "Міжнародної декларації принципів поведінки журналістів" (МФЖ, 1954 р.)
19. Аналіз "Міжнародних принципів професійної етики журналістів" (1983 р.)
20. Національні документи з журналістської етики та їх вимоги.
21. Аналіз "Кодексу професійної етики українського журналіста" (2002 р.)
22. Аналіз "Етичного кодексу українського журналіста" (листопад 2006 р.).
23. Діяльність Комісії журналістської етики.
24. Корпоративні документи з журналістської етики та їх вимоги.
25. Редакційні кодекси етики.
26. Гуманізм – основа морального вибору журналіста. Місце людини в журналістському творі. Функції гуманізму в журналістиці.
27. Поняття приватного життя людини. Втручання журналіста у приватне життя особи.
28. Честь, гідність, ділова репутація особи в системі журналістської діяльності. Поняття моральної шкоди.
29. Поняття публічної персони. Висвітлення приватного життя публічних осіб.
30. Інформація про злочини та нещасні випадки: особливості відображення.
31. Загальні вимоги при роботі із інформацією.
32. Загальні принципи роботи з джерелами інформації: етичні вимоги.
33. Робота журналіста з чутками. Принципи відокремлення фактів від коментарів.
34. Журналіст і влада: специфіка взаємодії.
35. Висвітлення надзвичайних ситуацій і виняткових випадків.
36. Захист суспільної моралі у мас-медіа. ЗУ "Про захист суспільної моралі" (від 20 листопада 2003р., №1296-IV)
37. Основні напрями державного регулювання обігу інформаційної продукції, що

- негативно впливає на суспільну мораль.
38. Захист неповнолітніх від негативного впливу продукції сексуального чи еротичного характеру.
 39. Моральні цінності як синтез знань, почуттів, прагнень. Система особистих цінностей журналіста.
 40. Поняття моральної культури журналіста.
 41. Етичні цінності журналіста: свобода ЗМІ, правдивість, об'єктивність, чесність, порядність, соціальна відповідальність.
 42. Особливості етикету журналіста.
 43. Офіційний та неофіційний етикет журналіста як вид професійного етикету: етикет вітання, знайомства, ділової розмови, етикетні правила інтерв'ю, прес-конференції, фуршету тощо.
 44. Методи прихованого збирання інформації. Метод маски
 45. Методи прихованого збирання інформації. Фабрикування інформації.
 46. Плагіат.
 47. Етична проблема маніпулювання інформацією
 48. Перевірка даних і виправлення помилок
 49. Права і обов'язки журналіста під час виборчих перегонів.
 50. Етика службових стосунків журналіста і джерела інформації, адресата інформації, діючої особистості матеріалу, власника ЗМІ, редактора, спонсора, рекламодавця.

Навчальне видання

Професійна етика

програма та навчально-методичні матеріали до курсу

Укладач :
канд. наук із соц. комунікацій **І. Коваленко**

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерна верстка: *І. Коваленко*

План 2022

Формат 60x84/16
Гарнітура “Times”. Папір для мн. ап. Друк ризограф.

Адреса редакції видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз,4
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК